

Понад 50 тіл українських оборонців, ймовірно загиблих у авіатрощі Іл-76, мають ДНК-співпадіння

Дата: 26 Січня 2025

8 листопада 2024 року російська сторона передала українській 563 тіла наших загиблих військовослужбовців. Зокрема, серед них були рештки 62 оборонців, які, ймовірно, могли загинути під час авіатрощі Іл-76 у Белгородській області 24 січня 2024 року. Три тіла окупанти, за їхніми словами, повернули рідним в окупований Маріуполь. Згодом українські слідчі повідомили близьким ймовірно загиблих на борту Іл-76 про понад 50 ДНК-збігів.

Про це [йдеться](#) у розслідуванні “Шлях до обміну чи пастка: Що сталося з Іл-76 над Белгородом?” Медійної ініціативи за права людини.

Слідчий комітет Росії на місці падіння літака Іл-76 в Белгородській області. Фото: МІПЛ

У січні 2025 року українські слідчі заявили, що по понад п'ятдесяті тіл є ДНК-збіги, але не по всіх зразках. Тож наразі фахівці продовжують проводити експертизи переданих Росією тіл. Також до цього процесу можуть долучитися експерти Міжнародної комісії з питань зниклих безвісти.

За даними МІПЛ, тіла українців, які РФ передала нібито з місця падіння Іл-76 (село Яблонове Белгородської області. – Ред.), були у жахливому стані, що майже унеможливило комплексну ідентифікацію останків загиблих та встановлення причин їхньої смерті.

Серед ймовірно загиблих був батько **Софії Соболевої – Ярослав Соболев**, військовослужбовець 24 окремої механізованої бригади (ОМБ). Чоловік потрапив у полон 21 березня 2022 року під Попасною Луганської області. Рідним було відомо, що деякий час Ярослава утримували на ТОТ, а потім перевезли до РФ. З січня 2024 року вони дізналися, що чоловік перебуває у СІЗО № 2 м. Вязьма Смоленської області.

Про ймовірну смерть батька Софія дізналася зі списку з прізвищами 65 українських військовополонених, які нібито перебували на борту збитого Іл-76. Список того ж дня оприлюднила російська пропагандистка **Маргарита Сімоньян**.

“Надвечір (24 січня 2024 року. – Ред.) мамі зателефонували з Коордштабу та запросили на зустріч”, – розповідає донька Ярослава – Софія Соболева.

Представники Координаційного штабу зібрали родини військовополонених, прізвища яких значилися у списку. Також на зустрічі були присутні голова ГУР **Кирило Буданов** та голова СБУ **Василь Малюк**. Буданов повідомив про авіатрощу та пропозицію російської сторони організувати для родин “зелений коридор” до РФ, аби ті здали ДНК-зразки. Однак голова ГУР наполіг на тому, щоб сім’ї нікуди не їхали.

“Нас зібрали, сказали, що ніхто ні в чому не впевнений, але треба довіритися їм, вони робитимуть усе, що в їхніх силах, з’ясовуватимуть, розслідуватимуть”, – говорить Софія.

16 лютого 2024 року відбулася ще одна зустріч, під час якої родинам сказали про проведення ДНК-експертиз.

“Я запитала, чи правильно розумію, що в літаку все-таки були військовополонені, вони загинули, але нам чітко про це ніхто не говорить. Вони сказали, що не впевнені”, – пригадує мама військовополоненого Оксана.

Правозахисники припускають, що на літаку могли перевозити, як боєприпаси та російських солдатів, так і українських військовополонених. Представники МІПЛ сумніваються у тому, що тіла, передані Росією, належать загиблим в авіатрощі українцям. На сьогодні це неможливо перевірити, оскільки Україна не має доступу до місця падіння Іл-76. Росія ж, зі свого боку, не надає доступу міжнародним експертам для проведення повноцінного розслідування. Ба більше, держава-агресор відмовляється ділитися об’єктивною інформацією про катастрофу.

“Впродовж останнього року Росія не один раз повертала тіла українців, закатованих у полоні. Через це немає жодної впевненості, що під виглядом загиблих в Іл-76 росіяни не повертають тіла тих, кого насправді закатували у в’язниці”, – вважають активісти.

Нагадаємо, що російський військово-транспортний літак Іл-76 упав 24 січня в Белгородській області РФ. Усі, хто перебував на борту, загинули. За однією з версій, цей літак міг перевозити ракети С-300, однак у РФ заявляють, що на борту були українські військовополонені. Офіційно росіяни не публікували списку тих, кого готували до обміну, але опублікували імена загиблих членів екіпажу. Водночас кремлівська пропагандистка Маргарита Сімоньян 24 січня 2024

року опублікувала “список військовополонених”, які, за її версією, перебували на борту Іл-76, що розбився в Белгородській області. У цьому списку знайшли імена людей, яких вже звільнили з полону, але також там були й ті, кого ще мали утримувати в полоні на той час.

Українські розвідники [підтверджували](#), що 24 січня дійсно мав бути обмін полоненими між Росією та Україною, але цього не відбулося. Після падіння літака представник Головного управління розвідки Міноборони **Андрій Юсов** заявив, що до моргу в Белгороді доставили лише п'ять тіл. Великої кількості тіл не було видно й на роликах, які публікували з місця катастрофи.

9 грудня 2024 року уповноважена з прав людини РФ **Тетяна Москалькова** [заявила](#), що Росія передала Україні тіла військовополонених, які нібито загинули під час авіатроці в Белгородській області 24 січня.

Омбудсманка [каже](#), що тіла нібито повернули 8 грудня, коли до України репатріювали 563 полеглих оборонців. Наразі триває процес додаткової ідентифікації цих останків, оскільки експертні установи в межах кримінального провадження мають встановити, чи справді вони належать українським військовослужбовцям.

Координаційний штаб запевнив, що уважно стежить за розвитком ситуації та активно співпрацює з усіма відповідними інституціями для забезпечення всебічного розслідування та правового оцінювання цього питання.

Україна версію про перебування військовополонених на борту Іл-76 не підтверджує. Військові аналітики [припускають](#), що атаку Росія використовує, щоб посіяти в Україні невдоволення, а також зупинити міжнародну допомогу.

Правова аналітиkinя [Центру прав людини ZMINA](#) **Онісія Синюк** звертала увагу, що якщо військовополонених дійсно перевозили на військовому літаку та ще й, можливо, зі зброєю, то це може бути порушенням статті 46 Третьої Женевської конвенції. Безпека військовополонених на будь-якому етапі їхнього полону – це відповідальність держави, що тримає в полоні.

Також правозахисники [з'ясували](#), що при падінні літака Іл-76 у Белгородській області в небі перебував щонайменше ще один літак. В ньому перевозили на обмін українських військовополонених з декількох російських в'язниць. Якщо перше повітряне судно зазнало авіатроці, то друге повернули та посадили в аеропорту.

ПОПУЛЯРНЕ

[за тиждень](#)

[за місяць](#)

[за рік](#)

[вибір редакції](#)